

Список використаних джерел

1. Остроградський М. В., Блум І. А. Роздуми про викладання. Постметодика. 1996. № 2. С. 44–54.
2. Семеновська Л. А. Остроградський Михайло Васильович. 25 видатних українських педагогів : підручник за ред. А. М. Бойко; Полтава. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, 2016. С. 41–59.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ УЧНІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Корець М.С.

доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри інженерії та технологій виробництва
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова, м.Київ

Іщенко О.В.

аспірант другого року навчання
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова, м.Київ

При організації дистанційного навчання часто не береться до уваги «проблема готовності» вчителя до проведення уроків за допомогою форм та засобів для дистанційного навчання. Є значна потреба в навчанні вчителів організації й методиці дистанційного навчання. Для вчителя це нова ситуація, з якою він не зіштовхується в процесі навчання Нової української школи. Тому використання дистанційної форми навчання пов'язане з низкою проблем, особливо із навчального предмету технології, трудове навчання у початковій школі, які потребують вивчення.

До переваг дистанційного навчання можна віднести:

- гнучкість – «учень може навчатися в зручний для себе час та в індивідуальному темпі, незалежно від місця проживання/перебування»;
- якісний навчальний матеріал («дистанційні курси розробляються відповідно до програм, затверджених МОН, але не обмежуються лише одним підручником й включають інформацію з кількох джерел, медіа-файли, коментарі вчителя, посилання на статті тощо»);

- індивідуальний підхід, який враховує здібності та потреби кожного учня;
- використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- можливість постійного моніторингу успішності навчання дитини.

Недоліками дистанційного навчання ми вбачаємо наступні:

- технічне забезпечення. Смартфони є практично у всіх, а особисті комп'ютери та планшети – не в кожного. А через смартфони систематично виконувати завдання не зручно. До того ж, комп'ютер, який є в сім'ї, то зазвичай використовують всі члени родини, до того ж, якщо батьки працюють віддалено, то їм він потрібен для роботи так само, як дитині для навчання;

- низька якість інтернет-зв'язку;
- санітарні норми, які передбачають, що учні початкових класів можуть знаходитися перед екранами не більше, ніж 15 -20 хвилин за урок і не більше 2 - 3-х уроків на день;

- різноманітність інтернет-ресурсів, які кожен вчитель може вільно обирати, а це порушує принцип єдності, бо технічно забезпечити доступ до всіх ресурсів не завжди вдається;

- психоемоційний та фізичний стан в умовах воєнного стану порушує звичний ритм дня, зменшується рівень комунікації, а це негативно впливає на їх самопочуття [2].

Однак не менш очевидно, що сучасна дистанційна освіта народжується, формується і розвивається на основі концепції, відомої в нашій країні як «перевернутий клас». Це означає, що учень самостійно вивчає стільки матеріалу, скільки він дійсно може до уроку, а час уроку використовується для того, щоб поговорити з учителем про те, що йому незрозуміло, виправити помилки та з'ясувати складні питання. При цьому важливо, щоб учні мали живе спілкування з вчителем. Нова українська школа будується на засадах партнерства і базуватиметься на спілкуванні, взаємодії та співпраці між вчителями, учнями та батьками. Але в умовах дистанційного навчання відсутнє живе спілкування, бо НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Комунікативний простір – це створена ситуація взаємодії, де є місце, час і взаємне бажання спілкуватися з метою досягнення цілей навчального процесу [7].

В умовах дистанційного навчання цей процес складніший, породжений необхідністю спільної діяльності, сприйняття та розуміння інших у віртуальному просторі. Складністю дистанційного навчання є не тільки стимулювання учнів до внутрішньої роботи, а й можливість розгортання

діалогу, який дозволяє учням висловлювати найрізноманітніші пропозиції. Основна мета комунікації полягає в залученні та мотивації учасників до навчання. У дистанційному режимі багато видів традиційної мотивації працюють не так ефективно, як в очній школі. Діалог між учителями й учнями є важливим у ході як письмового, так і усного онлайн-спілкування [5].

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: КОМУНІКАЦІЯ МІЖ УЧИТЕЛЕМ ТА УЧНЯМИ

Рис.1

При роботі в групі або спільноті вчителю необхідно створювати для кожного окремого учня ситуації успіху поруч з однолітками. Найстійкішою мотивацією є внутрішня (когнітивна), тобто мотивація усвідомленої дії. У дистанційному навчанні вона відіграє головну роль. Варто зазначити, що це найскладніша мотивація для дитини, яка ще не завжди усвідомлює себе самостійною особистістю з власним місцем у соціумі, не розуміє, які знання можуть допомогти їй стати успішною і щасливою [4].

У центрі комунікативного простору перебуває навчальний предмет. Але в ході проектування взаємодії необхідно враховувати не лише предметну спрямованість навчального предмету технології, а й мотиваційний аспект навчання. Якщо використовувати складну інформацію без урахування вікових і психологічних особливостей дитини, давати великий обсяг завдань одразу на тривалий період, це не сприяє внутрішній мотивації дитини. Завдання вчителя – зробити матеріал максимально доступним, цікавим, наочним і таким, що стимулюватиме до розширення знань. Завжди кращими є ілюстровані онлайн-уроки з технологій, що спонукають учнів до співтворчості, пошуку, перетворюють його на дослідника. Зворотний зв'язок з учителем – важливий фактор засвоєння знань. Учень повинен бачити свої успіхи і вчитися працювати над помилками. Мотивація досягнення реалізується в успішності освітньої діяльності учнів, у прагненні до поставлених цілей і виявленні

наполегливості. Учні орієнтовані на успіх, частіше досягають своїх цілей. Так працює і традиційна школа, але в умовах дистанційного навчання особливо важливо хвалити учнів, відзначати їхні досягнення й успіхи, навіть невеликі [1].

Методи взаємодії з учнями у процесі дистанційного навчання технологій початкової школи представлено на рис. 2

Методи взаємодії з учнями під час дистанційного навчання		
Синхронна взаємодія	Оптимізувати розклад порівняно з очним навчанням	Частина онлайн-заняття присвятити відпрацюванню вмінь та навичок

Рис. 2. Методи взаємодії з учнями під час дистанційного навчання

Дистанційне навчання базується на принципі гнучкості місця, часу, темпу та траєкторії навчання. Можливість впливати на деякі аспекти навчання підвищує внутрішню мотивацію учнів, тож варто дати їм вибір у тому, які завдання виконувати (наприклад, 3 з 5 запропонованих), у якому порядку, за яким розкладом (у межах навчального тижня) [2].

Самостійна відповідальність за власну навчальну траєкторію формується поступово, тому варто нарощувати автономність у процесі навчання.

У ході планування навантаження кожного заняття слід мати на увазі, що самостійне опрацювання матеріалу учнями триває довше, аніж виклад цього матеріалу вчителем. Варто скоротити, наскільки це можливо, обсяг матеріалу. Це означає оптимізувати тематичне планування, вилучити несуттєві фрагменти, комбінувати матеріал кількох тем в одну.

Список використаних джерел

1. Впровадження у навчальному закладі елементів дистанційного навчання. URL: <https://savlarti.wixsite.com/physics/1> (Дата звернення: 20.09.2023)

2. Гуржій А.М., Жук Ю.О., Волинський В.П. Засоби навчання: навч. посіб. Київ: ІЗМН, 1997. 208 с.
3. Дистанційне навчання: психологічні засади : [монографія] / [М. Л. Смульсон, Ю. І. Машбиць, М. І. Жалдак та ін.]; за ред. М. Л. Смульсон. – Кіровоград: Імекс ЛТД, 2012. 240 с.
4. Дистанційне навчання: дидактика, методика, організація [Текст]: монографія / В.Г. Гетта, С.М. Єрмак, Г.В. Джевага, О.М. Шульга, І.В. Повечера, Н.М. Носовець, А.М. Коляда. Чернігів : 2017. 286 с.
5. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник С.О.Сисоєва, Т.Є.Криstopчук. Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
6. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (Дата звернення: 20.09.2023)

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Ільченко О. Ю.

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри
загальної педагогіки та андрагогіки,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка, м. Полтава

Сьогодні, в умовах Нової української школи, принцип зв'язку теорії і практики є одним із провідних в організації освітнього процесу, адже мета школи – сформувати в учнів «ядро знань, на яке будуть накладатись уміння цими знаннями користуватися, а також цінності та навички, що знадобляться випускникам української школи у професійному та приватному житті» [3]. Проте реалії сьогодення переконують, що в сучасних умовах, поки що, не досягнуто належного рівня єдності теорії і практики у підготовці вчителя: терміни багатьох видів практик скорочені, пропедевтична педагогічна практика, як один із найважливіших і визначальних видів практики студентів, у багатьох університетах відсутня, через брак коштів не завжди проводиться практика в школах сільської місцевості тощо. Водночас, Закон України «Про освіту» (2017 р.) наголошує і акцентує на тому, що метою сучасної освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів,